

udtale, at det er ikke blot som Enkeltmand, men som Ordfører for det Flertal eller det Parti i Salen, til hvilket jeg hører, at jeg har udtalt mig saaledes. Hvis man nu vilde spørge mig, om jeg da ikke kunde ønske Forandringer i dette Lovforslag, saa vil jeg sige, at egentlige Forandringer i de Punkter, som Lovforslaget vedrører, har jeg ikke noget Ønske om. Jeg ønsker, at Lovforslaget maa fremmes hurtigt, og ønsker ikke omredigeret noget Punkt af det, som det vedrører. Men jeg kan ikke nægte, at der er andre Spørgsmaal, som der maaske kunde være nogen Grund til at sætte i Forbindelse med dette Lovforslag, og som ikke ere mere vidtløftige, end at der kunde være Mening i at tage dem op uden væsentlig at forsinke Lovforslaget, hvis man i det hele fra de forskellige Sider kan være enig derom.

Hvad nu først angaar disse Bestemmelser om Enkers Værgemaal, er der nu en Anomali, en Uregelmæssighed i vor Lovgivning. Medens Regelen ellers er for Kvinder og for Mænd, at Tidspunktet, naar man bliver personlig myndig og fuldmyndig, bestemmes ved Alder, saa bliver Kvinden straks fuldmyndig, naar hun bliver Enke; det kan være, at hun ikke er meget over 16 Aar, men naar hun bliver Enke, faar hun samme Fuldmyndighed som Mand og ugift Kvinde ved 25-Aars Alderen. Deraf drages her den Konsekvens, at Enken uden Hensyn til Alder er født Væрге for sit ægte Barn. Jeg kan ikke nægte, at her ligger det Spørgsmaal nær, om man, naar man nu dog gør en Ændring i Kvinders Retsstilling, ikke ogsaa skulde forandre den Anomali, som her er til Stede med Hensyn til Enkerne, og om der egentlig er nogen Grund til paa dette Punkt at stille dem anderledes end den ugifte Kvinde eller gift Mand eller Enkemand eller alle andre i det hele.

En anden Retsregel, der er særegen for Enkerne, er Regelen om Adgang til at faa fast Lavvæрге. Det er noget, der bestemmes i Christian V's Danske Lov; men hvad der staar der om dette Punkt, er ret vildledende. Det er nu ordnet og formet saaledes i Praksis, at der kan beskikkes en Enke en fast Lavvæрге, naar dertil skønnes at være Grund, med den Virkning, at Enken da bliver stillet paa samme Maade i det væsentlige som den mindre-aarige, der har Kurator, det vil sige, hun er ikke umyndig, men har en anden til at være medraadende over sine Anliggender. Jeg har i det praktiske Liv været stillet overfor et Tilfælde, hvor jeg var

nødt til af Omsorg for en Kvindes og hendes nærmestes Vel at gøre hende umyndig, og hvor jeg har savnet Adgang til det lempeligere Middel at beskikke hende fast Lavvæрге. Man vil se, at disse Betragtninger, om man ikke skulde bestemme Grænsen for Enkers Fuldmyndighed efter Alder ligesom for alle andre, og om man ikke ogsaa skulde give andre Kvinder samme Adgang til at faa fast Lavvæрге som Enker, maa siges nærmest at være konservative Betragtninger. Og det, at de vilde blive knyttede til dette Lovforslag, kan man ikke antage vilde vække nogen Modstand eller nogen Hindring fra konservativ Side. Jeg ved ikke, om jeg udtalte mig tilstrækkelig tydeligt før, da jeg talte om det, jeg havde savnet, nemlig en Regel om, at man kan beskikke ugift Kvinde fast Lavvæрге ligesom en Enke; det var en ugift Kvinde, som jeg saa mig i den Nødvendighed at gøre umyndig, for at hun ikke skulde forøde sin Ejendom til Skade for sig selv og sine nærmeste. Hvis der havde været Adgang til at give ugift Kvinde fast Væрге, vilde man paa lempeligere og paa en for hendes Følelser mindre saarende Maade have kunnet opnaa det samme Resultat.

Med Hensyn til gifte Kvinder kunde der maaske ogsaa indføres en eller anden Regel i Lovforslaget uden at gribe forstyrrende ind i Forholdene. Jeg skal her henlede Opmærksomheden paa en enkelt Retshandel, med Hensyn til hvilken der maaske nok kunde være Grund til at give særlige Regler, nemlig Indgaaelsen af Kautionsforpligtelse. Det forekommer mig, at det kunde være saare ønskeligt at faa en Retsregel, hvorved det sloges fast, at Manden ikke kan forpligte Fællesboet ved Kaution uden Hustruens Samtykke. De ville se, at det ogsaa er en Regel, som bevæger sig paa et ganske bestemt begrænset Omraade, ligesom Bestemmelsen om Hustruens Samtykke til Børnenes Ægteskab, en Regel, som man kan sætte ind i vor Retsorden uden i øvrigt at gribe forstyrrende ind. Imidlertid indrømmer jeg dog, at det praktisk set er et ret betydningsfuldt Spørgsmaal, og det være langt fra mig at ønske enten at lægge Lovforslaget Hindringer i Vejen eller at sinke det, dersom der ikke fra alle Sider kunde blive Enstemmighed om at medtage en saadan Regel.

Saa er der endnu et lille Punkt, som er ganske uskyldigt, der ligger ikke megen Vægt paa det, og det er nærmest af teoretisk Interesse. Der findes i Arvelovens